**Емброуз Бірс**

## ПРИВАЛ ДЛЯ ПОЛЕГЛИХ

(переклад виконаний **О. Б. Шарко**, магістром Київського національного університету імені Тараса Шевченка)

Ген від осереддя Алеганів округу Покахонтас, Західна Вірджинія, розташований мальовничий придолинок, крізь який тече правий рукав річки Грінбраєр. У місці, де залізниця перетинає магістраль Стонтона-Паркерсбурга, свого часу головну артерію, у селитьбі міститься поштове відділення. Воно має назву "Спочинок мандрівця", адже колись було таверною. Оточивши кілька узгір'їв, до яких рукою подати від будинку, розляглися довгі гряди старих паланок Конфедератів, так старанно вихолощених майстрами й часом, що протягом години загін здатен довести їх до такого ладу, що хоч чекай на наступну громадянську війну. Тут мала місце битва, яка впродовж боротьби за державну владу дістала назву "знамення часу". Загін федеральних військ, серед яких і полк оповідача, оточили Чит-гору, розташовану за п'ятнадцять миль на захід, і, простягнувши линву повз долину, долали ворогів від світання до смеркання; ті теж давали про себе знати. Могутній гарматний вогонь поклав із дюжину з обох боків; тоді, знайшовши вдалий прихисток, аби витримати напад, і поховавши полеглих, федерали за підтримки чинної розвідки відступили до більш принадних місць, звідки починали наступ. Дбайливо згуртовані, щойно їх упізнали, разом із іншими полеглими федералами з ряду таборів і полів бою Західної Вірджинії, ці загиблі наразі спочивають на чудовому національному цвинтарі в Графтоні. Доки ратникам, що впали, можна віддати почесть лише у такий скромний спосіб:

Їхнє сяйво у променях світла,
Що огортає Пагорби літа,
Тліє в труні попід мохом.

По правді, більше, ніж половина вбраних у мох надгробків на кладовищі Графтон тавровані як "невідомий", тож хтось

подекуди припускає суперечність, за якої трапляється "вшанування пам'яті" тих, кого пам'ять й не пригадує вшановувати; та хоча б із погляду логіки таке припущення може скривдити тих, хто нині живий.

За кілька сотень ярдів від тилових валів старих Конфедератів розташований лісистий пагорб. Проте багато років тому його вигляд разюче різнився. Тут, посеред крон, у підліску, як пошукати попід нагромадженим листям, простягаються ряди дрібних баюр. Із декотрих вдалося потихеньку підняти (ба, навіть із відчуттям пієтету перемістити), невеличкі плити з гранульованого каміння з села, на яких товариші лишили кострубаті, геть невичерпні відомості. Лише на одному із них мені пощастило віднайти дату, й іще на одному – повні імена та звання. Загалом їх було вісім.

Решта полеглих Конфедератів – під цими забутими Богом могилами, укупі налічують від вісімдесяти до сотні, хто вже скільки зміг розгледіти. Декотрі з бійців загинули в "битві", проте більшість злягли з хвороби. Двоє (лише двійко!) з них викопали, аби перепоховати їх у рідних пенатах. Єдиний, хто знає про таке занедбане й відмежоване від решти світу кладовище, – літній поштар із "Спочинку мандрівця". Люди, що живуть за милю звідси, ні сном ні духом про це не відають. Та все ж має топтати ряст хтось із тих людей, які потурбувалися про тутешнє захоронення солдатів із Півдня, і які б могли б розпізнати деякі надгробки. Чи не знайдеться хтось із солдатів, хоч чий бік він не боронив би – Півночі чи Півдня – хто пожалкував би витрати на належну пошану полеглих братів під цими позеленілими могилами? Гадаю, що ні. Та насправді таких місцин, полишених нащадкам машиною громадянської війни, із десяток сотень. Про той факт, що всіх найсильніших зазвичай замовчують, красномовно промовляє голосіння за втраченими братами: "… справжній Бог – серед нас".

Окрім нього, були й відважні вороги, які чимось скидаються на теперішніх політичних засланих козачків, що переконують у своїй правоті, а згодом викрили й осіб, що оголошували себе очевидцями.

Вони не застали часи величної боротьби на шляху до відлиги – як і ніколи й не прокладали шлях від Залізного віку до Мідного, або ж від доби стилету до доби стилосу. Серед них нема однолітків Південної війни; у відлуннях цивільних й серед пострілів не чути їхніх голосів. Не з їхньої вини забуті доблесть і слава Програної Битви. Повернімо цим беззаперечним сміливцям право на місце під сонцем, що огортає Пагорби літа.

**Переклад надійшов до редколегії 24.05.17**

**Росаріо Кастельянос**

## А ЩО ДУМАЮТЬ З ЦЬОГО ПРИВОДУ МАТЕРІ?

Есе

(переклад виконаний магістром **М. Марчук**)

*Росаріо Кастельянос (1925, Мехіко – 1974, Тель-Авів), письменниця, поетеса, есеїстка та дипломат, яку називають найважливішою жінкою в історії Мексики XX ст. Вихід у світ її дисертації на тему "Про жіночу культуру" ("Sobreculturafemenina") став ключовим моментом для сучасних мексиканських письменниць, що знайшли у цій праці для себе потужний заклик до самоусвідомлення і боротьби за жіночі права.*

Останніми роками пристрасно, агресивно, а інколи навіть посилаючись на певні аргументи,обговорюють проблему контролю народжуваності. З релігійної точки зору, ця проблема є щонайделікатнішою і ставить під загрозу прадавні уявлення щодо абсолютної поваги домайбутнього життя людини, тим самим зобов'язуючи нас переглянути численніетичні норми, що регулюють нашу поведінку. Економісти, у свою чергу, спираються на цифри. Вони вказують на зростання населення, що мовою термінів називається "демографічним вибухом", який і надалі буде рухатися по висхідній аж до того моменту, коли на планеті вже ні для кого не знайдеться ні місця, ні продовольства. Немає